

Ο Καθηγητής Εκκλησιαστικής Ιστορίας Δημήτρης Μόσχος για τις εξελίξεις στη Μονή Σινά [/ Επικαιρότητα](#)



Η ιστορία της [Ιεράς Μονής του Σινά](#), η «αντοχή» της στο διάβα εκατοντάδων χρόνων, η στάση της αιγυπτιακής πολιτικής ηγεσίας ως προς το καθεστώς της, η δικαστική διαμάχη και το διακύβευμα σήμερα, τέθηκαν στη συζήτηση που είχαν ο Βασίλης Αδαμόπουλος και η Μαρία Γεωργίου με τον Καθηγητή Εκκλησιαστικής Ιστορίας και Πρόεδρο του Τμήματος Θεολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, [Δημήτρη Μόσχο](#), στο Πρώτο Πρόγραμμα της [EPT](#) και στην εκπομπή «Πρωινές Διαδρομές στο Πρώτο».

«Είναι γεγονός ότι γίνεται μία μάχη να ξεκαθαρίσουμε ποιο είναι το ακριβές διακύβευμα. Είναι γεγονός, ότι τα μοναστήρια σε ένα κράτος όπως είναι στην Ευρώπη, εδώ, εκεί, αποτελούν μία νομική οντότητα που μπορεί να έχει περιουσία

και να τα έχει όλα αυτά. Βεβαίως, όπως ξέρετε και στα ελληνικά δεδομένα, ένα μοναστήρι μπορεί να βασίζεται σε τίτλους ιδιοκτησίας, γιατί συνήθως είναι πολύ παλαιά ιδρύματα άλλων εποχών τα οποία χρειάζονται κάποια ερμηνεία κτλ και με βάση αυτούς τους τίτλους προσπαθούν να διαμορφώσουν και την ιδιοκτησία τους, η οποία είναι βασική για να έχουν πόρους. Γιατί οι μοναχοί όπως ξέρετε δεν παράγουν. Δεν είναι μία επιχείρηση που παράγει κάποιο κέρδος, πρέπει να έχει μια υποστήριξη.

Εδώ λοιπόν υπάρχει μια διχογνωμία, διότι υπήρχε μια παλαιά και εμπεδωμένη πρακτική αυτονομίας αυτού του μοναστηριού και οικονομικής και τα λοιπά και είχε τις δοσοληψίες του και τώρα προφανώς με αυτή την κατάσταση, το μοναστήρι έχει μεν τη χρήση, αλλά παραμένει ασαφές τι γίνεται με το ιδιοκτησιακό καθεστώς διότι όταν δεν είναι ξεκάθαρος ο τρόπος οργάνωσης, η νομική μορφή κτλ. μετά μπορεί κάποια στιγμή να βρεθούν εμπόδια και εκεί είναι το πρόβλημα» ανέφερε αρχικά ο κ. Μόσχος.

Η Αίγυπτος είναι προπύργιο του μουσουλμανικού κόσμου, επισήμανε, «έχει ένα πελώριο βάρος και πολιτιστικό, έχει εκπαιδευτικούς θεσμούς για το Ισλάμ, πολύ σημαντικούς και αρχαίους, είναι δηλαδή γενικά μία μεγάλη χώρα και όταν μιλάμε και για έναν πληθυσμό που πια φτάνει τα 100 εκατομμύρια, με ζητήματα, με οικονομικά, με οτιδήποτε, είναι επόμενο ότι υπάρχει το υπέδαφος αυτό».

«Και από την άλλη, η μονή αυτή είναι σε αυτόν το χώρο μία πραγματικότητα αιώνων, η οποία βέβαια έχει και πολύ μεγάλο προσκυνηματικό αλλά και ερευνητικό και τουριστικό ενδιαφέρον. Δηλαδή είναι ένα επίσης μεγάλο κέντρο για τα δεδομένα της και αυτό σίγουρα τροφοδοτεί, ας πούμε και κάποιες αντιδράσεις, συγκρούσεις» προσέθεσε ο κ. Μόσχος.

Ως προς την ιστορικότητα της Μονής, η φρουριακή μορφή της, όπως την ξέρουμε, είναι έργο του Ιουστινιανού του 6ου αιώνα, δηλαδή κάπου στο 540 πρέπει να μπήκαν τα θεμέλια, σύμφωνα με την περιγραφή του κ. Μόσχου. Υπήρχε ένα προσκύνημα και σε πρότερους χρόνους, αλλά επί Ιουστινιανού έγινε μεγάλο κέντρο και έκτοτε υπάρχει μια πολύ μεγάλη ροή εκεί προσκυνητών, υπάρχουν μοναχοί, όπως επίσης βρίσκεται και μια πολύ μεγάλη βιβλιοθήκη αλλά και δείγματα τέχνης που παράγονταν, όπως είναι η περίφημη αυτή εικόνα του Χριστού, η οποία είναι από τις λίγες προ-εικονομαχικές, δηλαδή πριν τον 7ο αιώνα εικόνες φορητές.

«Ό,τι περιπέτειες πέρασε το μοναστήρι, διότι μεσολάβησαν η κυριαρχία της Ανατολικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, του Βυζαντίου, πέρασε και αυτή, ήρθαν οι Άραβες, την απέκοψαν από εκεί κτλ., μετά αργότερα ήρθαν οι σταυροφόροι και όλο αυτό το διάστημα η Μονή κατάφερε να επιβιώσει και να υποστηριχθεί από

τους όποιους κατακτητές, διότι είχε την πρόνοια να φτιάχνει μια ενδοχώρα που να είναι απείραχτη. Δηλαδή, έχουμε ένα έγγραφο σαν διαβεβαίωση του ίδιου του Μωάμεθ που μάλιστα έχει και το αποτύπωμα της παλάμης. Αυτό είναι ένα πολύ χαρακτηριστικό δείγμα της κατανόησης που είχε και το χαλιφάτο και ο αραβικός κόσμος για τη σημασία που είχε το Σινά. Και γι' αυτό και δεν σταμάτησαν ποτέ, μα ποτέ σε κανένα αιώνα να γίνονται μεγάλες προσκυνηματικές ροές, δηλαδή να έρχονται άνθρωποι από όλα τα μέρη του κόσμου» υπογράμμισε ο κ. Μόσχος.

Ερωτηθείς πώς εκτιμά ότι θα εξελιχθεί η υπόθεση, σημείωσε πως σε ένα τεταμένο τοπίο, δεν μπορεί κανείς να είναι ήρεμος.

«Από την μια μεριά δεν μπορούμε να θεωρήσουμε ότι το μοναστήρι πρέπει να είναι η μόνη δουλειά του πώς θα διαχειρίζεται την περιουσία, γιατί πράγματι ήταν ένα ζήτημα αυτό και είναι πάντα ένα ζήτημα για ένα μοναστήρι. Ένα μοναστήρι, βασική δουλειά του είναι η προσευχή. Οπότε, ας πούμε πάντα είναι ένα ερώτημα σε ποιο βαθμό μπορεί να έχει την περιουσία και να την διαχειρίζεται. Από την άλλη όμως δεν μπορεί να μένει και χωρίς πόρους. Οπότε νομίζω ότι πιο πολύ θα παιχθεί το παιχνίδι στο τι υποστήριξη θα υπάρχει από δίκτυα, από ανθρώπους οι οποίοι θα φροντίσουν ώστε το μοναστήρι να έχει τη στήριξη που χρειάζεται και δεύτερον βέβαια να μην υπάρχει το ενδεχόμενο αργότερα σε μια άλλη κυβέρνηση που θα έχει ένα έτοιμο υπόβαθρο εκεί, να πει κοιτάξτε, είναι ένας αρχαιολογικός τόπος. Έχει συμβεί αυτό και στην Ελλάδα κάποιες φορές. Δεν είναι, δηλαδή, πρωτοφανές να πει κανείς ότι κοιτάξτε, είναι ένας χώρος, αλλά οι μοναχοί δημιουργούν προβλήματα, οπότε θα τους περιορίσουμε σε ένα μικρό μέρος ή ύστερα δεν θα τους επιτρέπουμε να πηγαίνουν και στο τέλος μπορεί και να το κλείσουν και να μείνει μόνο ως χώρος και να μην έχει. Γιατί αυτό είναι το πρόβλημα. Δηλαδή ο χώρος φυσικά θα διατηρηθεί. Δεν υπάρχει περίπτωση, με το παρελθόν που έχει, με την αξία που έχει, αποκλείεται. Αλλά αν συνεχίσει να είναι ένα χριστιανικό ορθόδοξο μοναστήρι, αυτό είναι το διακύβευμα. Δηλαδή να έχει ανθρώπους που πραγματικά ζουν εκεί. Αυτό σίγουρα χρειάζεται επαγρύπνηση» κατέληξε ο κ. Μόσχος.